

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Број:Рех.бр.25/12
Дана 16.11.2012. године
Београд

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ и то судија **Вера Вукотић** као судија појединац, са записничарем Папић Бојаном, у правној ствари подносиоца захтева Петра В.Шеровића из Београда ул.Светозара Марковића бр.22, ради рехабилитације пок. др Милана Хорватског, након одржаног рочишта дана 16.11.2012. године донео је следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев Петра В.Шеровића поднет 24.02.2012. године, за рехабилитацију пок.др Милана Хорватског, рођеног 02.11.1896 године у Старом Бечеју, у Бачкој, од оца Данила и мајке Персиде, са последњим пребивалиштем у Београду, ул.Франкопановој бр.6 (касније ул.Генерал Жданова, данас ул.Ресавска), **као неоснован.**

Образложење

Петар В.Шеровић поднео је Вишем суду у Београду дана 24.02.2012. године захтев за рехабилитацију свог покојног деде др Милана Хорватског, рођеног 02.11.1896. године у Старом Бечеју, у Бачкој односно у Српској Војводини тадашње Аустро-угарске царевине. У захтеву је предложио да суд у целини усвоји захтев за рехабилитацију пок.Милана Хорватског који је лишен живота 1944. године, јер је наводно извршена повреда права пропустом спровођења судског поступка по начелима правне државе и општеприхваћених стандарда људских права и слобода, односно да суд утврди да је пресуда Војног суда у Београду од 1944. године ништава као и све њене правне последице, те да се пок. Др Милан Хорватски огласи неосуђиваним а његово лишење живота и конфискација имовине неоправданом.Такође, подносилац захтева је тражио да се Министарство правде Републике Србије обавезе да најмање једном у три месеца у „Службеном гласнику РС“ објави податке о рехабилитованом лицу пок. др Милану Хорватском.

Петар Шеровић је навео да је Милан Хорватски проглашен народним непријатељем из политичких и идеолошких разлога, те да је конфискација имовине и његово лишење живота била последица политичке репресалије.У прилогу захтева доставио је као доказ чланак из дневног листа „Политика“ од 27.11.1944. године, где је под насловом „Саопштење Војног суда НОВЈ о суђењу ратним злочинцима у Београду“, објављен списак од 105 лица разних профила и занимања који су осуђени на смрт, а где се између осталих под редним бројем 82. налази и име др Милана Хорватског уз образложење „Хорватски др

Милан, помоћник министра финансија у Недићевој влади. Одржавао тесне везе са Дражом Михајловићем, коме је послао знатне суме новца. Један од организатора пљачке коју су окупатор и Недић вршили над нашим народом". Наведено је да породица Хорватски и поред дугогодишњих настојања да добије формалан акт о осуди у томе није успела, али да је постојање такве одлуке потврђено њеним извршењем у делу изрицања мере конфискације целокупне имовине. Наиме, подносилац захтева је доставио решење Трећег среског суда у Београду бр.86/47 од 15.03.1948. године у ком стоји да се имовина др Милана Хорватског, који је према пресуди Војног суда од 1944. године проглашен народним непријатељем, конфискује, а да је физичко спровођење извршено избацивањем породице осуђеног из стана у Београду у ул. Франкопановој, садашњој Ресавској бр.6.

Описујући свог покледу Милана Хорватског, подносилац истиче да је он био српски родољуб и врхунски стручњак на пољу јавних финансија, да је на Универзитету у Греноблу завршио Правни факултет и да је на истом 14.02.1923. године стекао докторат правних наука те да се након повратка са студија, запослио у Министарству финансија Краљевине Југославије где се хијерархијском лествицом постепено успињао до положаја помоћника министра. Посебно је нагласио да пок. др Милан Хорватски никада није био политичка личност и да никада по том основу није био ангажован, већ искључиво као признати стручњак из области финансија и да је на месту помоћника радио све до хапшења 20.10.1944. године. Хапшење је спроведено у стану где је Хорватски живео са породицом у ул. Франкопановој бр.6, а пар дана након хапшења његова супруга Босиљка је сазнала да су Милана Хорватског спровели у затвор ОЗН-е на Обилићевом венцу.

По сведочењу супруге и кћерке пок. др Милана Хорватског, Милан је у раним фазама окупације постао члан „Равногорског покрета“ и повремено је тајним каналима слао новчану помоћ армијском генералу Дражи Михајловићу. Уз то, помагао је и бројним избеглицама које су у Србији тражиле спас од усташког и балистичког ножа. Осим тога, наведено је да је др Милан Хорватски био дугогодишњи члан Патријаршијског савета Српске православне цркве и носилац бројних страних и домаћих оликовања (орден Југословенске круне, Светог Саве, Белог орла, француског Витеза легије части и чехословачког Белог лава са мачевима), а сва одликовања је подносилац доставио у прилогу захтева. Подносилац је истакао да је Хорватски приступио Добровољачкој дивизији коју су углавном сачињавали Срби из Аустроугарске царевине, да је био распоређен у митраљеско одељење 4. пешадијског пука Прве добровољачке дивизије, те да је као и сви добровољци из Првог светског рата од државе добио земљишни посед тзв. „добровољачку земљу“ у општини Стари Бечеј, срез Стари Бечеј, Дунавска бановина, а доставио је уверење Поглаварства општине Стари Бечеј бр.4877/1925 од 12. јуна. 1925. године о поседовању поменутог земљишта.

Обзиром да је по мишљењу подносиоца захтева пок. др Милан Хорватски неправично оглашен за народног непријатеља, а да је у животу и раду био одсутан из активне политике и тако постао жртва политичке репресалије и терора, те да му је имовина била конфискована искључиво из политичких и идеолошких разлога, предложио је да Виши суд у Београду исправи неправду учињену према Милану Хорватском тако што ће усвојити захтев за његову рехабилитацију.

Поступајући по поднетом захтеву Виши суд у Београду је у проведеном јавном поступку у смислу члана 14 Закона о рехабилитацији извео доказе читањем извода из матичне књиге рођених за Петра Шеровића, извода из матичне књиге рођених за Анђелију Хорватски, извода из матичне књиге венчаних за Василија Шеровића и Анђелију Хорватски, читањем извода из протокола крштених из храма Светог великомученика Георгија од 1896. године за Милана Хорватског, уверења Другог општинског суда у Београду Рз.2836/06 од 18.5.2007. године, читањем чланка из дневног листа „Политика“ од 27.11.1944. године, решења Трећег среског суда за град Београд И.бр.86/47 од 16.03.1948. године, решења Трећег општинског суда у Београду Р.1454/67=69 од 26.02.1969. године, уверења Поглаварства општине Стари Бечеј бр.4877/1925 од 12.јуна.1925. године, читањем дописа Архива Србије од 15.03.2012. године, дописа БИА број 02-7883 од 24.04.2012. године, дописа Војног архива бр.935-2 од 13.06.2012. године и бр.935-4 од 31.07.2012. године, дописа ВЈТ-а К.Рех.бр.20/12 од 10.07.2012. године и од 20.09.2012. године, па је по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене свих доказа као и на основу резултата целокупног поступка у смислу одредбе члана 8 Закона о парничном поступку у вези члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку утврдио следеће:

Читањем извода из матичне књиге рођених за матично подручје Београд под текућим бројем 1900 за 1954. годину, утврђено је да је Петар Шеровић, од оца Василија и мајке Анђелије Шеровић, рођене Хорватски, рођен 09.12.1954. године у Београду.

Читањем извода из матичне књиге рођених за матично подручје општине Врачар под текућим бројем 841 за 1928. годину, утврђено је да је Анђелија Хорватски, од оца Милана и мајке Босилке Хорватски, рођена 08.08.1928. године у Београду.

Читањем извода из матичне књиге венчаних за матично подручје града Београда под текућим бројем 443/1 за 1949. годину за Василија Шеровића и Анђелију Хорватски, утврђено је да су Василије Шеровић и Анђелија Хорватски 23.06.1949. склопили брак и изјавили да ће им будуће презиме бити Шеровић.

Читањем решења Трећег општинског суда у Београду Р.1454/67=69 од 26.02.1969. године, утврђено је да се нестали Милан Хорватски, са последњим пребивалиштем у ул.Генерал Ждановој бр.6, рођен 02.11.1896. године у Старом Бечеју проглашава умрлим, а да се као дан смрти утврђује 16.05.1946. године.

Читањем чланка из дневног листа „Политика“ од 27.11.1944. године, утврђено је да под насловом „Саопштење Војног суда Првог корпуса НОВЈ о суђењу ратним злочинцима у Београду“ стоји да су у току битке за Београд и после ослобођења Београда у руке Народно-ослободилачке војске пали многи издајници и непријатељи народа, који су под окупацијом радили за фашистичке освајаче и за њихов рачун чинили велики број злочина и да је Војни суд Првог корпуса Народно-ослободилачке војске Југославије дана 26 и 30 октобра, 2. 6. 10 и 18 новембра 1944. године на својим заседањима судио тим злочинцима и непријатељима народа. Наведено је да је пресудом Војног суда Првог корпуса осуђено на смрт 105 лица, чија су имена уз кратак опис таксативно наведена у овом чланку, те да су сви оглашени народним непријатељима и ратним злочинцима а на основу чланова 13, 14 и 16 Уредбе Врховног штаба о војним судовима. Као општи разлози изречене пресуде наведено је да су именовани злочинци припадали окупаторским и

издајничким терористичким и шпијунским организацијама, окупаторској оружаном сили и издајничким војним организацијама Недића, Љотића, Драже Михаиловића и др., да су убијали борце Народно-ослободилачке војске и поштене родољубе и да су на многе начине подупирали окупаторско-фашистичку тиранију. Сва лица која су обухваћена овом пресудом кажњена су губитком часних права за свагда и конфискацијом целокупне имовине у корист Народно-ослободилачког фонда. На списку лица на које се односи поменута пресуда под редним бројем 82. налази се име Милана Хорватског, уз које стоји да је био помоћник министра у Недићевој влади, да је одржавао тесне везе са Дражом Михаиловићем коме је слао велике суме државног новца и да је један од организатора пљачке коју су Недић и окупатор вршили над нашим народом.

Читањем дописа Архива Србије од 15.03.2012. године утврђено је да Архив Србије не поседује досије за Милана Хорватског.

Читањем дописа Безбедносно информативне агенције бр.02-7883 од 24.04.2012. године утврђено је да БИА у својим документационим фондовима не располаже подацима за Милана Хорватског, од оца Данила, рођеног 1896. године.

Читањем дописа Војног архива бр.935-2 од 13.06.2012. године и бр.935-4 од 31.07.2012. године утврђено је да након обављеног прегледа архивске грађе Војни архив није пронашао податке да је Милану Хорватском суђено пред Војним судом.

На одржаном рочишту дана 16.11.2012. године подносилац захтева за рехабилитацију Петар Шеровић је остао при поднетом захтеву и предложио да суд рехабилитује пок. Др Милана Хорватског.

Заменик ВЈТ-а у Београду, Горан Рашић је у допису К.рех.бр.20/12 од 20.09.2012. године и на рочишту одржаном дана 16.11.2012. године предложио да се захтев за рехабилитацију др Милана Хорватског одбије као неоснован, јер из прибављених доказа не произилази да је др Милан Хорватски лишен живота и имовине из политичких, верских, националних или идеолошких разлога, имајући у виду да ни Безбедносно-информативна агенција ни Војни архив ни Архив Србије не поседују наводну пресуду Војног суда НОВЈ из 1944. године о којој је писано у дневном листу „Политика“ нити је позната садржина те пресуде.

Одредбом члана 1 став 1 тачка 3 Закона о рехабилитацији (Службени гласник РС бр.92/11) прописано је да се рехабилитују лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишена живота, слободе или других права до дана ступања на снагу овог закона судском или административном одлуком органа Републике Србије.

Одредбом члана 7 став 1 тачка 2 Закона о рехабилитацији (Службени гласник РС бр.92/11) прописано је да захтев за рехабилитацију после смрти лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишена живота, слободе или других права до дана ступања на снагу овог закона судском или административном одлуком органа Републике Србије могу поднети супружник, ванбрачни партнер, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и пасторчад), потомци, преци, усвојиоци, браћа, сестре,

остали законски наследници, тестаментални наследници и правно лице чији је то лице било члан, односно оснивач.

Поступак рехабилитације одређен Законом о рехабилитацији односи се само на акте репресије или насиља учињених из политичких или идеолошких разлога који су за последицу имали лишење живота, слобода или неког другог грађанског права.

У конкретном случају Петар Шеровић је у смислу члана 7 став 1 тачка 2 Закона о рехабилитацији (Службени гласник РС бр.92/11), као потомак Милана Хорватског, лица чију рехабилитацију тражи, овлашћен за подношење захтева за рехабилитацију.

Како, међутим, из доказа изведених у току поступка, пре свега дописа Архива Србије, дописа Безбедносно информативне агенције и дописа Војног архива, није утврђено постојање, нити садржина предметне пресуде Војног суда НОВЈ од 1944. године којом је Милан Хорватски проглашен за народног непријатеља и којом му је одузета имовина, нити има доказа из којих би се могло утврдити да Милан Хорватски заиста није био члан непријатељских формација и један од извршилаца пљачке над народом заједно са окупаторима и Недићем, суд налази да не постоји основ за његову рехабилитацију. Дакле, како не постоји судска или нека друга одлука из које произлази да је Милан Хорватски лишен неког права из политичких, верских, националних и идеолошких разлога, то је суд нашао да нису испуњени услови за његову рехабилитацију из члана 1 став 1 тачка 3 Закона о рехабилитацији (Службени гласник РС бр.92/11), па захтев одбија као неоснован.

Суд је ценно и остале изведене доказе, али их није посебно образлагао обзиром да сматра да исти нису од утицаја на другачију одлуку суда.

Са свега напред наведеног одлучено је као у изреци решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, у року од 30 дана од дана пријема писменог отправака решења, а преко овог суда.

